

Bài 17
CHIẾN THẮNG LỊCH SỬ ĐIỆN BIÊN PHỦ

I – MỤC TIÊU

Học xong bài này, HS biết :

- Tâm quan trọng của chiến dịch Điện Biên Phủ.
- Sơ lược diễn biến của chiến dịch Điện Biên Phủ.
- Nêu được ý nghĩa của chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Bản đồ Hành chính Việt Nam (để chỉ địa danh Điện Biên Phủ).
- Lược đồ phóng to (để thuật lại chiến dịch Điện Biên Phủ).
- Tư liệu về chiến dịch Điện Biên Phủ (ảnh, truyện kể).
- Phiếu học tập của HS.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

*** Hoạt động 1 (làm việc cả lớp)**

– GV giới thiệu bài : Nêu tình thế của quân Pháp từ sau thất bại ở chiến dịch Biên giới 1950 đến năm 1953 (địch rơi vào thế bị động, trong khi đó ta chủ động mở nhiều chiến dịch lớn trên toàn quốc càng làm cho địch thêm bị động, lúng túng). Vì vậy, thực dân Pháp (với sự giúp đỡ của Mĩ về vũ khí, đòla, chuyên gia quân sự) đã xây dựng ở Điện Biên Phủ một tập đoàn cứ điểm kiên cố vào bậc nhất ở chiến trường Đông Dương, nhằm thu hút và tiêu diệt bộ đội chủ lực của ta, giành lại thế chủ động trên chiến trường và có thể kết thúc chiến tranh.

(GV cũng có thể dùng ảnh tư liệu, hoặc trích đoạn hình ảnh phim tài liệu về chiến thắng Điện Biên Phủ để đặt vấn đề : Em biết gì về sự kiện này ?).

– GV nêu nhiệm vụ bài học :

+ Diễn biến sơ lược của chiến dịch Điện Biên Phủ.

+ Ý nghĩa lịch sử của chiến thắng Điện Biên Phủ.

*** Hoạt động 2 (làm việc theo nhóm)**

– GV tổ chức cho HS thảo luận nhóm :

Nhóm 1 : Chỉ ra những chứng cứ để khẳng định rằng "tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ" là "pháo đài" kiên cố nhất của Pháp tại chiến trường Đông Dương trong những năm 1953 – 1954.

Nhóm 2 : Tóm tắt những mốc thời gian quan trọng trong chiến dịch Điện Biên Phủ.

Nhóm 3 : Nêu những sự kiện, nhân vật tiêu biểu trong chiến dịch Điện Biên Phủ.

Nhóm 4 : Nêu nguyên nhân thắng lợi của chiến dịch Điện Biên Phủ.

– GV yêu cầu đại diện các nhóm trình bày kết quả thảo luận.

*** Hoạt động 3 (làm việc theo nhóm hoặc cả lớp)**

– GV chia HS thành nhóm, mỗi nhóm thảo luận một nhiệm vụ của bài học.

Nhóm 1 : Nêu diễn biến sơ lược của chiến dịch Điện Biên Phủ.

Gợi ý : HS sử dụng lược đồ, thuật lại diễn biến của chiến dịch Điện Biên Phủ, sau đó tóm tắt và nhớ được 3 đợt tấn công của ta trong chiến dịch Điện Biên Phủ :

Đợt 1, bắt đầu từ ngày 13-3.

Đợt 2, bắt đầu từ ngày 30-3.

Đợt 3, bắt đầu từ ngày 1-5 và đến ngày 7-5 thì kết thúc thắng lợi.

Nhóm 2 : Nêu ý nghĩa lịch sử của chiến thắng Điện Biên Phủ.

Gợi ý :

Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ có thể ví với những chiến thắng nào trong lịch sử chống ngoại xâm của dân tộc ta mà các em đã được học ở SGK Lịch sử và Địa lí 4 ? (Chiến thắng Bạch Đằng, Chi Lăng, Đống Đa).

– Đại diện các nhóm trình bày kết quả thảo luận, GV kết luận.

*** Hoạt động 4 (làm việc cả lớp)**

– GV có thể cho HS quan sát ảnh tư liệu (hoặc đoạn trích phim tài liệu) về chiến dịch Điện Biên Phủ.

– HS có thể tìm đọc một số câu thơ về chiến thắng Điện Biên Phủ hoặc nêu tên (và có thể hát) một bài hát tiêu biểu về chiến thắng Điện Biên Phủ.

– HS kể về một trong những tấm gương chiến đấu dũng cảm của bộ đội ta trong chiến dịch Điện Biên Phủ (lưu ý có thể gắn với địa phương).

IV – THÔNG TIN THAM KHẢO

– Điện Biên Phủ là một thung lũng ở giữa núi rừng Tây Bắc trùng điệp. Tại đây, địch xây dựng tập đoàn cứ điểm với hàng nghìn tấn dây thép gai, máy bay, pháo, súng phun lửa, súng đại liên nhiều nòng có trang bị máy móc để quan sát tự động và bắn ban đêm. Thực dân Pháp và Mĩ gọi Điện Biên Phủ là "pháo đài khổng lồ không thể công phá". Chúng hi vọng đây sẽ là nơi thu hút để tiêu diệt lực lượng bộ đội chủ lực của ta nhằm kết thúc chiến tranh.

– *Tập đoàn cứ điểm* : là một hệ thống cứ điểm liên hoàn được xây dựng với quy mô lớn, được trang bị những vũ khí hiện đại, với lực lượng binh lính đông và tinh nhuệ, có thể dễ dàng ứng cứu, chi viện cho nhau.

– Điện Biên Phủ trước đây thuộc tỉnh Lai Châu, nay thuộc thành phố Điện Biên, tỉnh Điện Biên (từ tháng 11-2003, Lai Châu được chia thành hai tỉnh : Điện Biên và Lai Châu).

– Nói về chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết bài *Quân ta toàn thắng ở Điện Biên Phủ*, trong đó có đoạn :

*Hơn 50 ngày, ta đánh đồn,
Ta chiếm một đồn lại một đồn,
Quân giặc chống cự tuy rất hăng,
Quân ta anh dũng ít ai bằng
Na-va, Cô-nhi đều méo mặt,
Quân giặc tan hoang ta vây chặt.
Giặc kéo hàng loạt ra hàng ta.
Quân ta vui hát "khải hoàn ca".*

(Theo Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 7,
1996, tr. 278 – 279)